

Høring over forslag til ændring af offentlighedsloven

FTF har fra Folketingets retsudvalg modtaget lovforslag nr. 77 om ændring af offentlighedsloven i høring. Forslaget er fremsat af Enhedslisten. FTF henviser til det, i forbindelse med den oprindelige høring over offentlighedsloven, afgivne høringssvar.

Med det fremsatte forslag til ændring af offentlighedsloven foreslås 3 af bestemmelserne om indskrænkning af aktindsigt ophævet allerede inden loven træder i kraft den 1. januar 2014.

Det fremsatte lovforslag indeholder herudover en række konsekvensændringer.

De omhandlede bestemmelser var også væsentlige omdrejningspunkter i debatten i forbindelse med det oprindelige forslag til offentlighedsloven. FTF fremkom i den forbindelse med høringssvar den 24. februar 2010.

Om de omhandlede bestemmelser tilkendegave FTF bl.a. på baggrund af indkomne bemærkninger fra medlemsorganisationerne følgende:

“FTF tilslutter sig, at der indføres en bestemmelse (§ 24), hvorefter der – bortset fra i sager om konkrete forvaltningsafgørelser – som udgangspunkt ikke er ret til aktindsigt i interne dokumenter og oplysninger, der i forbindelse med ministerbetjening udveksles mellem ministerier, mellem styrelser, mellem et ministerium og en underliggende styrelse eller mellem et ministerium og en styrelse under et andet ministerium. Dette skyldes, at dokumenterne og oplysningerne udveksles i forbindelse med *forberedelsen* af en sag. Hertil kommer, at nye tværfaglige samarbejdsformer nødvendiggør og tilsiger, at fritagelsen fra adgangen til aktindsigt i relation til interne arbejdsdokumenter og oplysninger bør udstrækkes til også at finde anvendelse når arbejdet foregår tværministerielt. FTF mener, at der er et sagligt arbejdsmæssigt hensyn at varetage over for de offentlige ansatte, der som medarbejdere er sat til at løse en konkret opgave. Denne opgavevaretagelse – der ofte vil indebære tanker og oplysninger af foreløbig karakter – bør således kunne foregå uden offentlighedens indsigt, idet dette ofte vil give et fordrejet billede i forhold til det endelige resultat (der omvendt vil være omfattet

af aktindsigten, jf. tillige nedenfor vedrørende § 29, stk. 1, 1. pkt.). I modsat fald vil risikoen være, at offentligt ansatte vil være (unødigt) tilbageholdende med at tænke i nye baner, eller bringe kontroversielle oplysninger til torvs. Dette til skade for kvaliteten i det materielle indhold af arbejdsprocessen, samt uden interesse for samfundet i øvrigt.

Modsætningsvist kan FTF ikke på det foreliggende grundlag tilslutte sig, at der i loven indsættes en bestemmelse (§ 27, nr. 2) hvorefter der ikke er ret til aktindsigt i dokumenter og oplysninger, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller tilsvarende politisk proces. I forhold til formålsbestemmelsen i lovudkastets § 1, synes der at være tale om et forslag, som helt fundamentalt strider mod intentionerne heri. Dette harmonerer på ingen måde med ønsket om en videre grad af åbenhed med henblik på at sikre offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning, tilliden til den offentlige forvaltning, mediernes formidling af information til offentligheden og borgernes deltagelse i demokratiet, jf. § 1. Snarere tværtimod. FTF kan følgelig ikke tilslutte sig et lovforslag som i forhold til den eksisterende retsstilling fremstår som en klar forringelse på så helt centrale områder. Herudover kan FTF ikke tilslutte sig, at adgangen til aktindsigt i folketingsmedlemmers kalendere indskrænkes. Det turde således sige sig selv, at det af hensyn til lovgivningsprocessen i et demokratisk samfund er væsentligt med størst mulig åbenhed. I denne sammenhæng er lovudkastet derfor et skridt i den forkerte retning. Det er efter FTF's opfattelse således ikke et tilstrækkeligt vægtigt argument for at indskrænke adgangen til aktindsigt, at man fra kommissionsflertallets side ønsker, i videre omfang at beskytte og understøtte hensynet til den politiske beslutningsproces og den fortrolige dialog regering og forligspartier imellem. Hertil kommer, at FTF ikke mener, at offentligheden vil modtage tilstrækkelig information igennem høringsfasen. Det er således et velkendt aspekt af enhver demokratisk proces, at det er i forbindelse med selve (den materielle) debat(ten) om et givent lovforslag, at meninger og tanker brydes, idet der i denne fase ofte fortsat vil være mulighed for at opnå *real* indflydelse i kraft af mulig påvirkning af beslutningstagerne. En mulighed der – som oftest – ikke længere eksisterer (de-facto) i forbindelse med en efterfølgende (formel) høringsfase, hvor det politiske flertal for et givent lovforslag allerede vil være etableret. En sådan proces vil derfor skade ønsket om en øget grad af borgerinddragelse, jf. lovens § 1, idet ingen kan fortænke borgerne i, ikke at deltage i en debat, hvor der ikke længere er mulighed for *real* ind-

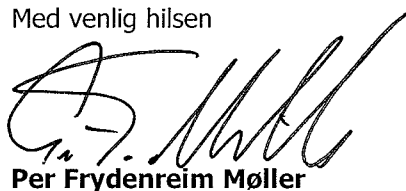
flydelse. FTF tilslutter sig på denne baggrund kommissionens mindretalsudtalelse i relation til disse aspekter.

For så vidt angår de foreslåede begrænsninger i aktindsigten vedrørende dokumenter og oplysninger der udveksles mellem KL og Danske Regioner samt disses medlemmer i forbindelse med politiske forhandlinger med staten, eller i forbindelse med drøftelser om fælles kommunale og politiske initiativer, kan FTF tilslutte sig forslaget. Dette skyldes, at der efter FTF's opfattelse er tale om sagligt at beskytte de pågældende aktører i forhandlingsituationer. Endelig kan FTF tilslutte sig forslaget om, at forskere og kunstneres originale ideer og foreløbige forskningsresultater samt manuskripter, skal kunne undtages fra retten til aktindsigt i det omfang dette er nødvendigt af hensyn til beskyttelse af væsentlige hensyn til de nævnte interesser."

FTF henviser, i forbindelse med høringen over Enhedslistens forslag om ændring af offentlighedsloven, til disse tidligere fremsatte bemærkninger.

Måtte det anførte give anledning til bemærkninger, kan henvendelse ske til undertegnede herom.

Med venlig hilsen

Per Frydenreim Møller

Advokat (H)
Tlf: +45 33 36 88 23
Mobil: +45 27 64 88 23
E-mail: pefm@ftf.dk